

PEDRONĒAN ARIBI BUANMITĒCĒAN QUIRICA

PedronĒan axa Jesucristomi catamĕcĕ unicama quirica cuĕnĕoxuan

1 ¹Ēx cana Simón Pedro, ax cuĕncĕ sabi oquin 'anan aín bana uni ñuixunuan Jesucristonĕn caísa 'ain. An nu iĕmicĕ Jesucristo, axbi Nucĕn Papa Diosribi 'aish upí 'ixuan nu 'acĕsaribi oquin ainan 'inun iĕmicĕ, mitsu cana ĕnĕ quirica buánmin. ²Mitsux Nucĕn Papa Dios 'imainun Nucĕn 'Ibu Jesús an 'unánmicĕ 'aíshmi mitsúxmi 'icĕsamaira oi chuámarua 'aish bucucanti cana cuĕĕnin.

Usai cara axa Cristomi catamĕcĕ unicama 'iti 'icĕ quicĕ bana

³Nucĕn Papa Dios cushiira 'ianan aín nuitu upíra 'ixuan an nu ainan 'aish asaribi 'inun caíscĕ, an ca uisaira cara aín cushi 'icĕ quixun nu 'unánmiquin anúnu upítax 'iti 'imainun anúnu ax cuĕĕncĕsa oi 'iti a nu 'inánxa. ⁴Ainan 'imiquin ca aín bana 'inánquin Nucĕn Papa Diosan uisaira oquin cara nu 'aquinti 'icĕ quixun nu 'unánmia. Usaquian 'unánmicĕx, a banami catamĕti camina an sinánmicĕsabi oquin sinánan uni itsían ñunshínquin ñu 'atima 'aia isquinbi, usaribi oquin 'aquinma upí ñuishi sinánti 'ain. ⁵Usai mitsux Nucĕn Papa Diosmi catamĕcĕ 'ixun camina upí 'ixun ĕnquinma ñu upíshi 'ati sinánquin 'ati 'ain. Upí ñu 'acĕ 'ixun camina Nucĕn Papa Dios

cuĕĕncĕsabi oi caramina usai 'iti 'ai quixun 'unánti 'ain. ⁶Usai 'iti 'unáncĕ 'ixun camina ñu 'aisama 'aisa tanquinbi tĕnĕanan cushixun Nucĕn Papa Diosan a 'anun mitsu 'ináncĕ ñu asĕrabi 'ati 'ain. Usaquin 'acĕ 'ixun camina mitsumi uisa ñu cara 'icĕbĕtanbi bĕnéquinma tanshiti 'ain. Usaquin 'ai camina Nucĕn Papa Diosmi asĕrabi sinánti 'ain. ⁷Usaquin sináncĕ 'aish camina bĕtsibĕ nuibananti 'ain. Usai 'iquin camina camabi uni nuibati 'ain.

⁸Asĕrabi usai 'i camina an uni itsin Jesucristomi sinánun 'aquincĕma unisa 'itima 'ain. Usai 'i camina ñancábimi Nucĕn 'Ibu Jesucristomi sináncĕ 'itima 'ain. ⁹Usa 'aínbi ca axa usai 'icĕma uni ax bĕxuñu unisa 'ianan a ñubi sináncĕma unisa 'icĕn. Usa 'ixun ca aín 'ucha ca tĕrĕncĕ 'icĕ quixun sinanima manúaxa. ¹⁰Ēn xucĕantu, usa 'ain Nucĕn Papa Diosan ainan 'iti caíscĕ 'aish camina an cacĕsabi oi 'inux bĕrúanracati 'ain. Usa 'iquin camina Nucĕn Papa Diosmi sinánti ĕnquin ñu 'atima 'atima 'ain. ¹¹Usai 'itancĕx camina Nucĕn 'Ibu Jesucristo, an nun 'ucha tĕrĕnquin Nucĕn Papa Diosan 'inun nu iĕmicĕ, an mĕníosabi oi asĕrabi aín nĕtĕnu abĕ cĕnúitimoi 'iti 'ain.

¹²Usai caramina Nucĕn Papa Dios cuĕĕncĕsabi oi 'iti 'ai quixun 'unani camina usai 'in. Usaími 'iabi cana ĕnímami mitsux 'icĕsabi oi 'inun sinánmitĕcĕnti 'ain, manúti rabanan.

13,14 Nucën 'Ibu Jesucristonën 'unánmicë xun cana 'unanin, 'ën bamati nètë ca 'urama 'icë quixun. Usa 'ain ca 'ën sináncëx bamaquin ënë nètë ëncëma pan 'ixuinshi ënë ñucama 'ën mitsu sinánmitëcënti asábi 'icën. 15 'Ëx bamacë bëtanmi ënquinma usabi oquin 'anun quixun cana ënë banacama mitsu cuëñëoxunin.

An Nucën 'Ibu Jesucristonën aín cushínbi ñu 'aia isa unicama

16 Nucën 'Ibu Jesucristonën cushi ñuixuanan aín utëcënti ñuiquin nun mitsu cacë bana ax ca unían anbi sinánxun ñuicë banama 'icën. Nucën bërúnbi cananuna Nucën 'Ibu Jesucristonëan aín cushínbi ñu 'aia isacën. 17 Usaquin iscë 'ixun cananuna camabi unin 'unánuan, a ñui, Nucën Papa Dios ësai quia cuacën: "Ënëx ca 'ën nuibairacë 'ën Bacë Béchicë 'icën, a cupí cana chuáma tani cuëñin" —quiaux. 18 Anua Nucën Papa Diosan cushi 'ain cananuna matánu Nucën 'Ibu Jesúsbé 'ixun, Nucën Papa Dios naínuax usai Jesucristo rabi quia asérami cuacën.

19 Usai banaia cuaquin cananuna 'unáncën, an Nucën Papa Dios quicë bana uni ñuixuncë unin cuëñë bana quiásabi oi ca Jesucristo 'iáxa quixun. Mitsúnmi upí oquin a bana sinánti ca asábi 'icën. Lamparinën bëánquibucënu-xun pëcacëbëtan cananuna xubunu 'icë ñu upí oquin isquinmabi isin. Usaquin isquinbi cananuna barían pëcacëbé tainra upí oquin isin. Usaribi oquin camina a unicaman bëráma cuëñë bana 'unánquinbi asérami mitsu nuitunubi Cristo 'icëbëtainra, uisai cara a bana quia quixun upí oquin 'unánti 'ain. 20,21 An Nucën Papa Dios quicë bana uni ñuixuncë unicama ca anbi sináncë bana unicama ñuixuanma 'icën. Ax asérami aín Bëru Ñunshin Upitan

sinánmicë 'ixun ca Nucën Papa Diosmi upiti catamëcë 'ixun ax cuëñcësabi oquin bana ñuixuancëxa. Usa 'ain camina asérami 'unánti 'ain, unin ca anbi sinántancëxun Jesucristo ñuiquin bana cuëñëoma 'icë quixun.

An Nucën Papa Diosan banama, bana itsi ñuixuncë uni ñui quicë

2 1 Usa 'aínbi ca 'iacëxa, uni raíri, an —Nucën Papa Dios ca usai quia —quixun cëmëquin anbi sináncë bana nucën raracama ñuixuncë. Usaribiti ca an mitsu bana ñuixunti uni cëmëquin parani mitsubë 'iti 'icën. Atúnbi sinánxun ca Nucën Papa Diosan banamabi 'atima bana ñuixunquin, Nucën 'Ibu Jesucristo ami catamëtia uni Nucën Papa Diosnan 'iti, ami catamëaxma 'inun quixun ñuixunquin uni sinanamiti 'icën. Usaquin 'acë 'aish ca a unicamax bënëtishi cëñúti 'icën. 2 A unicaman 'aia isquin ca 'itsa unin usaribi oquin ñu 'atima 'ati 'icën. Atúxa usai 'icë cupí ca uni Jesucristo ñuicë bana ñui 'atimati banati 'icën. 3 A unicaman ca mitsun curíqui biti cupíshi cëmëquin paránquin Nucën Papa Diosan banamabi, anbi sináncë bana mitsu ñuixunti 'icën. Usaquian 'acë cupí ca iétima cëñúti 'icën, usai atux 'itia Nucën Papa Diosan mënfosabi oi.

4 Nucën Papa Diosan ca axa 'uchacë ángelcama aín 'ucha tërénquinma aín nëtënu chiquínquin anúan an camabi uni isti nètë utámainuan, anu atux tëmërai 'iti, bëánquibucënu manë risin təcërëcacësa 'aish anubi 'inun 'imiácëxa.

5 Usaribi oquin ca Nucën Papa Diosan nètë ióñu, an aín bana cuacëma unicama atun ñu 'atima 'acë tërénquinma camabi me mapumiquin baca cëñumiácëxa. Usonan ca an ami sinánun aín bana ñuixuncë, Noë, acëñun męcën achúshi 'imainun rabé unishi

Nucën Papa Diosan iémiacëxa. ⁶Usonan ca Nucën Papa Diosan ëma rabé,
Sodoma 'imainun Gomorra cacé,
'imainun anu 'icé unicamaribi atun ñu
'aisama 'acé cupí aín chimapuishi
'itánun nëancëxa. A bana cuatía an ñu
'atima 'acé unicama ñu 'atima 'atimi
racuéti oquin ca Nucën Papa Diosan
usoquin Sodoma 'imainun Gomorra
'acëxa. ⁷Sodomacëñun Gomorra
nënquinbi ca Nucën Papa Diosan Lot
cacé uni, axa upí 'aish unicaman ñu
'atima 'aia isi masá nuitucé, a
iémiacëxa. ⁸Ax atubé 'aish ca Lot aín
nuitu upí 'aish a ëma rabénu 'icé
unicaman ñu 'atima 'aia isanan cuati,
camabi nētēn masá nuituacëxa. ⁹A
unicama atun 'ucha cupí Nucën 'Ibu
Diosan 'atimocëbëbia Noé 'iásaribiti Lot
iéa, a sinánquin cananuna 'unánti 'ain,
Nucën 'Ibu Diosan ca axa ami catamēti
ax quicēsabi oi 'icé unicama, uisa ñu
cara 'icëbëtanbi iémiti 'icé quixun.
Usonan ca an ñu 'atima 'acé unicama
iémiquinma, anúan an camabi uni isti
nētē utámainun tēmēranun ënti 'icën.

¹⁰Nucën 'Ibu Diosan ca anbia
masáquin sináncé 'ixun ñunshínquin
'atima ñu 'anan aín bana cuacëma
unicama asérabi uisoquin cara 'ati 'icé
usoquin 'ati 'icën. A unicaman ca
rabinquinma ax cuëncësa oquinshi ñu
'aisama 'anan, ami racuéquinma Nucën
Papa Diosan 'imicé 'icëbi unin cushica-
maribi 'atimaquin ñuia. ¹¹Ax atubëtan
sënénma 'aish cushiira 'ixunbi ca
ángelcaman, axa usai quicé unicaman
'acēsari bi oquin, cushicama 'atimaquin
ñuiquin Nucën 'Ibu Dios caima.

¹²Ënë unicamax ca sinánñuma 'ixuan
ñuinacan, uisa cara oia quixun
sinánquinmabi, ñu 'acēsari bi oquin
'anan ñuinanëxa mēraqi an un
'anúnbi nicësa, usaribi 'icën. Atux ca an
'unáncëma ñu ñui 'atimati banaia. Usa

'aish ca ñuina bamacēsari bi bamati
'icën. ¹³An bētsi uni tēmēramicé cupí ca
usaribiti tēmērai bamati 'icën. Atun ca
—camabi nētēn nun cuëncé ñu 'ai
cananuna cuëinshiti 'ai —quixun
sinania. 'Aisama ñu 'atishi sináncé 'aish
ca usai 'i cuënia. Mitsux Nucën Papa
Dios rabinux timécé 'ain, mitsubëtan
pibi ca atux ñu 'atima 'ai cuënia. Ax ca
'aisama 'icën. Usa 'aish ca a unicamax
axa Jesucristomi sináncé unisama 'icën.

¹⁴Usa 'aish ca xanu isíma isímashi
anun cuënia, aín 'ucha ëníma ca
amiribi amiribi 'uchaia. Atúxa 'icēsari bi-
tia 'inun ca axa Jesucristomi upiti
sináncëma xanu 'imainun bēburibi
sinánmia. Ax ñun cuëñ 'aish ca 'itsa
ñuñu 'iti cuënia. A unicama ca Nucën
Papa Diosan aín 'ucha cupí uisoquin
cara 'ati 'icé, usoquin 'ati 'icën. ¹⁵A
unicaman ca Nucën Papa Diosan bana
quicēsabi oquin 'aquinma ñu 'atima 'aia.
Usa 'aish ca Balaam, Beornën bëchicé,
axa 'iásaribiti 'ia. Balaanën ca an Nucën
Papa Dios quicé bana uni ñuixuncé uni
'ixunbi curíqui biti sinánxun ñu 'atima
'ati sináncëxa. ¹⁶An cacëxunbia aín bana
cuacëma cupí ca Nucën Papa Diosan, ñu
'atima 'axunma 'anun quixun anúan
cuancé aín burro bëaracëxa. Bëaracëx
Nucën Papa Diosan 'imicëx, uni 'icēsari
banaquin, ca aín burron Balaam
sinanamiacëxa. A unicamax ca Balaam
'iásaribiti 'ia.

¹⁷Uni raíri 'aquincëma 'aish ca xëxá
ësqui axa 'unpáñuma 'icësa 'ianan 'uí
'ibúnux nētē bēnamētiabi suñun bëcacëx
nētécësa, usaribi 'icën. Usa 'aish ca anua
atux tēmērai 'iti bēanquibucëira anu
nētétimo xëñibua 'aínbi 'iti 'icën. ¹⁸Usa
unicaman ca axbi cërúanan rabi acati
sinánñumasa 'ixun, an 'acēsari bi oquian
ñunshínquin ñu 'atima 'anun quixun, an
ñu 'atima 'ati ëinsa tancé uni raíri
sinanamitécënia. ¹⁹Usoquin 'aquin ca caia,

uisari caramina 'iisa tani usai camina 'iti 'ain. Usáimi 'iabi ca Nucén Papa Diosan mi uisabi oima. Usai quicé 'ixunbi ca atun ñu upí 'aisa tanquinbi 'atima 'icén, atun sinan upíma 'ixun. Aín sinan upí 'ixun ca unin aín 'acésabi oquin upí ñu 'aia. Usa 'aínbi ca aín sinan 'aisama 'ixun unin usabi 'atima ñu 'aia. ²⁰Ënëx ca ësa 'icén: Ui unicaman cara Nucén 'Ibu Jesucristomi catamëquin ñu 'atima 'ati ëncé 'ixunbi amiribishi ñunshñquin ñu 'atima 'atécënia, a unicamax ca bërâma 'iásamaira 'inun 'uchaia. ²¹Jesucristomi catamëcé 'ixunbi ëncé 'aish an 'unáncëma unicamax 'icësamairai 'uchatima cupí Jesucristomi sinanima 'itibi ca a unicama 'ia. ²²Usaquian upí 'iti ëncé unicamax ca unia ësaí quicësa 'icén: "Camunan ca quinántancëxunbi amiribishi aín quinan pitécënia. Usaribiti ca cuchi nashitancëxbi me chabánu racátécëni chuatécënia".

**Nucén 'Ibu Jesucristo utécënti
ñui quicé bana**

3 ¹Ën nuibacé xucéantu, bëtši quirica pan buánmixunbi cana ëné quiricari mitsu buánmin. Quirica buánmi-quin cana asérabi Jesucristomi sináncé 'ixunmi aín banacama manuquinma upí oquin sinánun mitsu 'ësëan. ²An Nucén Papa Dios quicé bana uni ñuixuncé unicaman Jesucristo ñui quíá banacama a manuquinma sinánan, camina Nucén 'Ibu Jesucristo, an Nucén Papa Diosnan 'inun uni iémicé, an aín bana ñuixunun caiscé unicaman mitsu ñuixuncé banaribi manuquinma sinánti 'ain.

³Ësoquin camina 'unánti 'ain, anúan Jesucristo utécënti nètëa 'urama 'ain ca 'itsa uni aín cuëncé ñuishi 'ai, anun Jesucristonan 'iti bana 'atimaquin ñui, ami cuaiti 'icén. ⁴Cuai ca quití 'icén:

— Jesús ca utécënti 'icé quíáxa uni quíá 'aínbi ca ucëma 'icén. Nucén raracama bamacëbëa 'iásabi oi ca

camabi uni bamaia, 'imainun ca nètë ióñua 'iásabi camabi ñu 'ia. ⁵A unicaman ca sinántisama tania, Nucén Papa Diosan usai ca 'iti 'icé quixun cacëxëshi ca naicamé'ëo 'imainun bacacama, anua racátinubi racámáinun, mecamaribi anubia 'iti anu 'iacëxa. ⁶Usaia 'iá 'icébi ca Nucén Papa Diosan sinanéinshi mapuquin, bacan ëné menu 'icé ñucama cënuacëxa. ⁷Usa 'aínbi ca naf 'imainun mecama anúan Nucén Papa Dios quicëbëtainshi tsin cëñuti nètë utámainun usabi 'iti 'icén. A nètën ca an ñu 'atima 'acé unicama Nucén Papa Diosan uisa cara oti 'icé usoquin 'ati 'icén.

⁸Ën nuibacé xucéantu, camina manuquinma ësaquin sinánti 'ain, Nucén 'Ibu Diosan, an nètétimoí tsócé 'ixun, tancëx ca nun nu tancé achúshi nètëx mil barisa 'icén. Usaribiti ca nun nu mil barisa tancé ax Nucén Papa Diosan tancëx achúshi nètësa 'icén. ⁹Usa 'ain ca —ca uti 'icé quíá 'aíshbi ca Jesucristo xëñibutia —quíáxa uni quicé 'aínbi uti 'ixunbi Jesucristonën achúshira uníxbia ainanma 'aish castíancé 'iti cuëñima, camabi unia sinanati ami catamëti cuëñia.

¹⁰Usaquin cañtancëx ca unin sinánmabi, an ñu mëcamacé uni imé ucé usaribiti unífan sinánmabi Jesucristo uti 'icén. A nètë ucëbë ca canacamé'ëo 'icësáifa anuax banacëbë náfu 'icé 'uxë, bari, 'ispa acama, mané tsin cëñumai-nun anu ax 'iti 'aíma 'iti 'icén. Usaribi-quin ca camabi mecëñun anua 'icé ñucamaribi tsin cëñuti 'icén.

¹¹Usai ca ñucama cëñúti 'icé quixun sinani camina Nucén Papa Dios quicësabi oi 'i uisaíbi 'uchaima bucuti 'ain. ¹²Usa 'ain camina Jesucristo Nucén Papa Diosan mëníósabi oi uti caínquin unicama sinanatia ami catamëñun 'aquinti 'ain. A nètën ca náfu 'icé 'uxë,

bari, 'ispa acama manë tsin rëquiruquin tsatsacacësa 'iti 'icën. Usai 'icëbë ca anua usa ñucama 'icë axribi manë tsin cëñucë 'iti 'icën. ¹³Usafa ñu 'iti 'aïnbi cananuna Nucën 'Ibu Dios quiásabi oía me 'imainun naí ió 'iti cainin. Anu ca uisa 'uchabi 'aíma 'iti 'icën.

¹⁴Ën nuibacë xucéantu, usaía 'iti caíncë 'aish camina Nucën Papa Diosan 'uchañumarua isanan uisa ñu 'atimabi 'acëma isti cupí ñu 'atima 'aíma unicamabë nuibananishi upitax bucuti 'ain. ¹⁵Camina 'unánti 'ain, axa ainan 'iticama camabi aín 'ucha téréncë 'inun ami catamënun quixun ca Nucën 'Ibu Jesucristonën cainia. Nucën Papa Diosan sinánmicësabi oquin ca abénu nuibanancë nucën xucën, Pablonënribi quirica buánmi-quin, usaribi oquin mitsu caxa. ¹⁶A mitsu buánmicë quircacamanu ca Pablonënribi 'ën cacësa ësaribi oquin mitsu caxa. A bana raírinëx ca unían upí oquin cuaisama 'icën. Usa 'ain ca

an Nucën Papa Diosan bana upí oquin 'unáncëma uni 'imainun axa upiti ami catamëcëma unin, uisai quicë cara a bana 'icë quixun upí oquin sinánquinma bëtsi oquin sinania. Pablonëan cuënëocë quiricaishima, bëtsi banaribi upí oquin sináncëma 'ixun bëtsi oquin sinani ca upiti Jesucristomi catamëti 'unanima.

¹⁷Ën nuibacë xucéantu, 'ën mitsu ñuixuncë ñu 'icëma pain 'ain, ca usai 'iti 'icë quixun 'unani camina an ñu 'atima 'acë unicaman paráncëxmi Nucën Papa Diosan bana quicësabi oi 'iti ëntin rabanan bërúanracati 'ain. ¹⁸Nucën 'Ibu Jesucristo an Nucën Papa Diosan 'inun mitsu iémicë, ax quicësabi oi 'iti 'unánquinbi camina bërñbi 'unáncësa-maira oquin 'unánti 'ain. 'Unánan camina an ca mitsu nuibatia quixun 'unani ainainra 'iti 'ain. Bëri 'acësaribi oquin ca usabi oquin nëtë xëñibua 'aínbi camabi aín unicaman a rabiti 'icën. Ashi, Pedro.